

Richting Ontwerp- Nota Ruimte

Marjolein Jansen
Directeur-generaal Ruimtelijke Ordening

In de strijd om ruimte botsen alle belangen en wereldbeelden

Om alle plannen voor Gelderland uit te voeren, is eigenlijk 1,8 keer Gelderland nodig. Er wordt geëxperimenteerd met combinaties: zonnepanelen én natuur, bedrijven én woningen. „We zijn Nederland in het klein.”

Tekst **Eppo König** Foto's **Eric Brinkhorst**

Rapport: ruimtelijke ordening op de schop voor klimaatverandering

Nederland zal z'n ruimtelijke ordening drastisch aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. Dijkversterking, rivierverruiming en meer ruimte voor landbouw in de toekomst. Het is een groter probleem dan we denken.

Er moeten naar verwachting 150.000 huizen bijkomen tot 2040, heeft de provincie vorig jaar berekend. Plus bijna 70.000 hectare natuur voor zonneparken en andere landbouw.

Ministerie: woningbouw in laag Nederland kan, met mitsen en maren

'Impasse' in wonen, natuur en landbouw: geld noch visie

Rapport Planbureau voor de Leefomgeving Het PBL roept provincies en Rijk op meer samen te werken om het 'nieuwe nationale omgevingsbeleid' van de grond te krijgen. En daarnaast „schiet” de uitvoeringscapaciteit „enorm tekort”.

Hester van Santen • 27 mei 2024 • Leestijd 2 minuten

Luisteren Leeslijst

Zicht op het oostelijke deel van de Nedereindse Plas. Hier drijven in de toekomst wellicht duizenden zonnepanelen. © Foto Ruud Voest

Vijftien voetbalvelden aan zonnepanelen die drijven op de Nedereindse Plas, is dat een goed idee?

PRAAT MEE Drijven er straks 15 voetbalvelden aan zonnepanelen op de Nedereindse Plas? De Utrechtse gemeenteraad neemt na de zomer een beslissing over het aanschaffen van 100.000 vierkante meter aan zonnepanelen op de plas.

Nota Westen des Lands (1958)

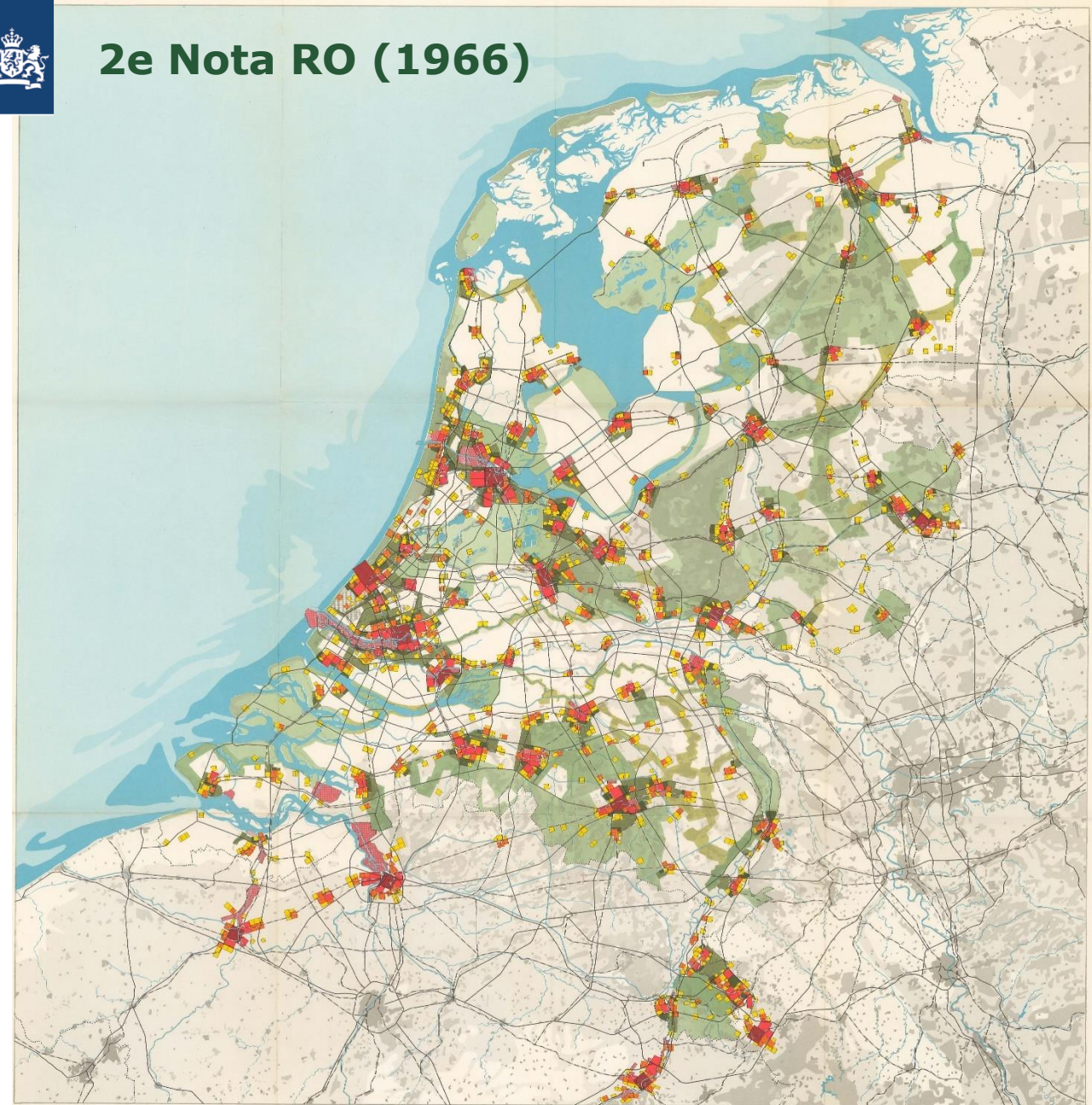
2e Nota RO (1966)

DE ONTWIKKELING VAN HET WESTEN DES LANDS

PdR
1353/1

RAPPORT

RUIMTELIJKE STRUCTUURSCHETS VOOR NEDERLAND OMSTREEK 2000

ruimtelijke eenheden	landscapsstructuur 1960
■ type A	○ open landschap
■ type B	○ coulissenlandschap
■ type C	○ woeste grond
■ type D	○ boslandschap
■ industrie of haven	■ tuinbouw onder glas
■ stadspark	— hoofdwegen
■ stadsgewestpark	— spoorwegen
■ park- en watersportgebied van regionale betekenis	■ water
■ park- en watersportgebied van nationale betekenis	
■ landschappelijk en recreatief te ontwikkelen verbindingzones	

TUINBOUW ONDER GLAS

Proces in drie fasen

We koersen op Ontwerp-Nota Ruimte naar Tweede Kamer voor de zomer van 2025

Langs vier thematische lijnen

Wonen, werken en
bereikbaarheid

Stedelijk netwerk Nederland, Regionale
differentiatie (VISA)

Landbouw en natuur

Landbouwinvesteringsgebieden, clusters
niet-grondgebonden landbouwgrond

Energie en
economie

Havenclusters, goederencorridors en
overslagpunten, regionale economie,
Noordzee, milieu en gezondheid, Defensie

Water en bodem

Regionale watersysteem,
Hoofdwatersysteem, Water- en bodem
sleutel- en aandachtsgebieden

Regionaal gedifferentieerde inzet

Ruimtelijk beeld vraagt om een regionaal specifieke inzet:

- We **vitaliseren** luwe en meer landelijke regio's, passend bij de kenmerken en kwaliteiten van het gebied
- We **initiëren** een onderscheidende economische ontwikkeling in regio's op grotere afstand van het economisch kerngebied
- We **stimuleren** ruimtelijk-economische ontwikkeling en herstructurering in strategisch gelegen regio's
- We **accommoderen** een autonome trend tot concentratie van mensen en economie in dynamische regio's

